

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมาย/รูปแบบการคุ้มครอง	สิ่งที่กฎหมายคุ้มครอง	ลักษณะของสิ่งที่กฎหมายคุ้มครอง	สิทธิ	ระยะเวลา / คุ้มครอง
<p>1. ลิขสิทธิ์ : พรบ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 (ไม่ต้องตั้งยื่นขอรับการคุ้มครอง แต่ให้จดแจ้งได้)</p>	<p>1. งานสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ (1) งานวรรณกรรม ได้แก่ งานนิพนธ์ทุกชนิด งานเขียน/งานพูด เช่น ตำรา วิทยานิพนธ์ วิจัย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โคลงเทศนา คำปราศรัย บันทึกข้อความ ฯลฯ (2) งานนาฏกรรม งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น ท่าทาง การแสดง (ท่าทาง) เช่น ลิเก โขน ละครเวที ฯลฯ (3) <u>งานศิลปกรรม</u> งานที่เกี่ยวกับศิลปะในแง่ใดแง่หนึ่ง (เริ่มต้นจากความงาม) ซึ่งรวมไปถึง (3.1) <u>งานจิตรกรรม</u> : งานสร้างสรรค์ที่ประกอบไปด้วย เส้น แสง สี (3.2) งานประติมากรรม : งานที่เกี่ยวกับปริมาตรที่สัมผัสจับต้องได้ เช่น แกะสลัก ปั้น หล่อ ฯลฯ (3.3) <u>งานพิมพ์</u> :</p>	<p>1. ผู้สร้างสรรค์เป็นเจ้าของ 2. เป็นงานสร้างสรรค์ เอาจากความคิดออกมาภายนอกเป็นรูปธรรม 3. เป็นงานสร้างสรรค์ที่กฎหมายกำหนด 4. ไม่ว่าจะแสดงออกมาโดยวิธีการใด 5. ไม่พิจารณาซึ่งความใหม่ 6. เกิดเมื่อสร้างสรรค์ ไม่ต้องจดทะเบียน</p>	<p>1. สิทธิเพียงผู้เดียวในการ - ทำซ้ำ/ดัดแปลง - เผยแพร่สู่สาธารณะ - ให้เช่า/ให้ใช้สำนักงาน 2. อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ 3. ให้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับสิทธิให้ผู้อื่น 4. โอนสิทธิ 5. มีธรรมสิทธิ (สิทธิในทางศิลปกรรม) - สิทธิที่แสดงความเป็นผู้สร้างสรรค์ - สิทธิที่จะห้ามการบิดเบือน ตัดทอน ดัดแปลง หรือกระทำใดๆ จนเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียง หรือเกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์</p>	<p>อายุ : ตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ + 50 ปีหลังจากผู้สร้างสรรค์ตาย</p> <p>หมายเหตุ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คุ้มครองทั่วโลก 2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของ สิทธิจากงานที่สร้างสรรค์ เว้นแต่ตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร 3. มีโทษทางอาญา ยอมความได้ 4. <u>มีโทษถึงกรรมการนิติบุคคล</u>

	<p>สร้างสรรค์ภาพโดยการพิมพ์ รวมถึงแม่พิมพ์/แบบพิมพ์</p> <p>(3.4) งานสถาปัตยกรรม : งานออกแบบอาคารสิ่งปลูกสร้าง หุ่นจำลอง</p> <p>(3.5) งานถ่ายภาพ : จำลองภาพเหมือนวัตถุด้วย เครื่องมือต่างๆ</p> <p>(3.6) งานประกอบ งานแผนที่ โครงสร้าง ภาพร่าง งานรูปทรงสามมิติทางภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ หรือวิทยาศาสตร์ เช่น ส่วนแผนที่แม่น้ำ รูปจำลอง เครื่องจักร ฯลฯ</p> <p>(3.7) <u>งานศิลปะประยุกต์</u> : นำศิลปะมารวมกัน เช่น ปากกาลูกลื่น</p> <p>(4) งานดนตรีกรรม งานที่เกี่ยวกับเพลงที่แต่งขึ้นเพื่อบรรเลงหรือขับร้อง ไม่ว่าจะเป็นการทำนองหรือคำร้อง</p> <p>(5) งานโสตทัศนวัสดุ งานลำดับภาพบันทึกลงวัสดุ อาจมีภาพ/เสียง</p> <p>(6) งานภาพยนตร์</p> <p>(7) งานผลิตสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทป dvd mp3 mp4 ฯลฯ</p> <p>(8) งานแพร่เสียงแพร่ภาพ การนำ</p>			
--	---	--	--	--

	<p>งานสร้างสรรค์ออกสู่สาธารณะ เช่น แพร่ภาพ/เสียงผ่านดาวเทียม เคเบิลทีวี</p> <p>(9) งานอื่นในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนก ศิลปะ (บทกวาดุดช่องว่าง)</p>			
<p>2. สิทธิบัตร</p> <p>: พรบ. สิทธิบัตร พ.ศ.2522 (ยื่นขอรับการคุ้มครอง)</p>	<p>การประดิษฐ์ / อนุสิทธิบัตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องจักร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สูตรยา - กรรมวิธี <p>ออกแบบผลิตภัณฑ์ (ภายนอกวัตถุ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปร่าง/รูปทรงของผลิตภัณฑ์ - ลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ - ลักษณะพิเศษของผลิตภัณฑ์ 	<p>1. การคิดค้นหรือทำขึ้นให้ได้มา</p> <p>2. ต้องจดทะเบียน</p> <p>3. เงื่อนไข (1) + (2) + (3)</p> <p>(1) เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ไม่เคยเผยแพร่ในวันยื่นขอจด</p> <p>(2) ชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น</p> <p>(3) สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม</p> <p><i>กรณีอนุสิทธิบัตรไม่มี (2)</i></p> <p>เงื่อนไข</p> <p>(1) เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่</p> <p>(2) สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม</p>	<p>1. สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการ ผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย</p> <p>2. อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิ</p> <p>3. โอนสิทธิ</p>	<p>อายุ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิทธิบัตรการประดิษฐ์ 20 ปี นับแต่วันขอรับ - อนุสิทธิบัตร 6 ปี นับแต่วันขอรับ ต่อได้ 2 ครั้งๆ ละ 2 ปี (ไม่เกิน 10 ปี) <p>- สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ 10 ปี นับแต่วันขอรับ</p> <p>หมายเหตุ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน

				2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของ สิทธิจากงานที่สร้างสรรค์
3. เครื่องหมายการค้า : พรบ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 (ยื่นขอรับการคุ้มครอง/การใช้)	เครื่องหมาย + การค้า เครื่องหมาย : เป็นการผสมผสาน ภาพวาด ตรา ภาพประดิษฐ์ ชื่อ คำ ตัวเลข ตัวหนังสือ สี ฯลฯ 1. เครื่องหมายการค้า 2. เครื่องหมายบริการ เช่น การบินไทย น้ำมันเชลล์ 3. เครื่องหมายร่วม เช่น SCG 4. เครื่องหมายรับรอง เช่น เชลล์ชวนชิม เป็บพิสดาร 5. เครื่องหมายการค้าเสียง เช่น เสียงไอศกรีมวอล	1. มีลักษณะบ่งเฉพาะ 2. ไม่มีลักษณะต้องหมายตาม กฎหมาย 3. ไม่เหมือนหรือคล้ายกับ เครื่องหมายที่จดทะเบียนไว้ แล้ว	1. มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้ เครื่องหมายนั้น สำหรับสินค้าหรือ บริการที่ได้จดทะเบียน 2. อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้ เครื่องหมายการค้า 3. โอนสิทธิ	อายุ : 10 ปี นับแต่วันที่จด ทะเบียน แต่ต่ออายุได้ไม่จำกัด หมายเหตุ : 1. บังคับสิทธิได้ในประเทศ ที่จดทะเบียน 2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของ สิทธิจากงานที่สร้างสรรค์ เว้นแต่ตกลงเป็นลาย ลักษณ์อักษร 3. มีโทษทางอาญา
4. ความลับทางการค้า พรบ.ความลับทางการค้า พ.ศ.2545 (เก็บเป็นความลับ)	ความลับทางการค้า ข้อมูลทาง การค้าที่ยังไม่มีใครรู้จักทั่วไป เช่น สูตรขนม กรรมวิธีผลิตสินค้า สูตร หมักสุรา ฐานข้อมูลลูกค้า กล ยุทธการตลาด	1. เป็นข้อมูลการค้า 2. สามารถนำข้อมูลไปหา ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ 3. ผู้ควบคุมความลับได้ใช้ มาตรการรักษาความลับที่ เหมาะสม เพื่อรักษาข้อมูล ดังกล่าวไว้เป็นความลับ	1. สิทธิในการเปิดเผย เอาไป หรือใช้ ใช้ความลับทางการค้า 2. อนุญาตให้บุคคลกระทำการ เปิดเผย เอาไป หรือใช้ความลับทาง การค้า	อายุ : ตลอดระยะเวลาที่ยังคงเป็น ความลับทางการค้า หมายเหตุ : 1. ไม่ต้องจดทะเบียน 2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของ สิทธิจากงานที่สร้างสรรค์
5. พังภูมิจรรณ พรบ.คุ้มครองแบบผังภูมิจรร	แบบผังภูมิจรรณ	1. แบบผังภูมิที่ผู้ออกแบบได้ สร้างสรรค์ขึ้นเอง	1. สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการทำซ้ำ นำเข้า ขาย จำหน่าย ซึ่งแบบผังภูมิที่ได้รับ	อายุ : 10 ปี นับแต่จดทะเบียน หรือวันที่ออกหาผลประโยชน์ใน

รวม พ.ศ.2543 (ยื่นขอรับการคุ้มครอง)		2. ไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรม 3. แบบผังภูมิที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ โดยเอาชิ้นส่วน ส่วนเชื่อมต่อกันเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในทางอุตสาหกรรม มาจัดวางใหม่ในลักษณะพิเศษ	ความคุ้มครอง 2. อนุญาตให้คนอื่นใช้สิทธิ 3. โอนสิทธิ	เชิงพาณิชย์ แต่ไม่เกิน 15 ปี นับแต่วันที่สร้างสรรค์แบบผังภูมิเสร็จ หมายเหตุ : 1. บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน 2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของสิทธิจากงานที่สร้างสรรค์
6. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พรบ.คุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546 (ยื่นขอรับการคุ้มครอง)	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ที่สามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งนั้นเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือมีคุณลักษณะเฉพาะ	1. การขึ้นทะเบียนต้องแสดงให้เห็น (1) + (2) (1) แหล่งที่มาของภูมิศาสตร์ (2) ข้อมูลคุณภาพ ชื่อเสียง และคุณลักษณะของสินค้า 2. สินค้าที่ขอรับได้ (1) สินค้าเกษตร เช่นทุเรียนเมืองนนทบุรี ฯลฯ (2) สินค้าอาหารและบริโภค เช่น ไข่เค็มไชยา ฯลฯ (3) สินค้าในเชิงวัฒนธรรม เช่น ร่มบ่อสร้าง ฯลฯ	เจ้าของมีสิทธิแต่ผู้เดียวมีสิทธิเรียกชานแหล่งภูมิศาสตร์แก่สินค้าที่ขึ้นทะเบียน	อายุ : ตลอดไป (หากไม่ถูกระงับการใช้งาน) หมายเหตุ : 1. บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน 2. ใครเอาชื่อไปใช้เป็นละเมิด 3. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของสิทธิจากงานที่สร้างสรรค์
7. คุ้มครองพันธุ์พืช	พันธุ์พืชใหม่ (สิทธิของนักปรับปรุง)	1. มีความสม่ำเสมอของ	1. สิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืช	อายุ :

<p>พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 (ยื่นขอรับการคุ้มครอง)</p>	<p>พันธุ์พืช)</p>	<p>ลักษณะประจำพันธุ์ คือ ปลุกที่โตก็เหมือนเดิม 2. มีความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์ คือ ปลุกที่รุ่นก็เหมือนเดิม 3. มีลักษณะแตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด 4. ยังไม่เผยแพร่</p>	<p>2. สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการผลิตขยาย จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้เพื่อการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์พืชใหม่ 3. อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิ 4. โอนสิทธิ</p>	<p>- 12 ปีสำหรับพืชที่ให้ผลผลิตได้จากการปลูกจากส่วนขยายพันธุ์ในเวลาเกินกว่า 2 ปี - 17 ปีสำหรับพืชที่ให้ผลผลิตได้จากการปลูกในเวลาเกินกว่า 2 ปี - 27 ปีสำหรับพืชที่ใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ที่ให้ผลผลิตได้หลังจากการปลูกในเวลาเกินกว่า 2 ปี</p> <p>หมายเหตุ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน 2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของสิทธิจากงานที่สร้างสรรค์
<p>8. ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พรบ.คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 (ยื่นขอรับการคุ้มครอง)</p>	<p>จดทะเบียน/ขึ้นทะเบียน สำหรับหรือตำรายาแผนไทย แบ่งการคุ้มครอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาของชาติ 2. ภูมิปัญญาทั่วไป 3. ภูมิปัญญาส่วนบุคคล 	<p>ผู้มีสิทธิจดทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้คิดค้นตำรายาแผนไทย 2. ผู้ปรับปรุงหรือพัฒนาตำรายาแผนไทย 3. ผู้สืบทอดตำรายาแผนไทย 	<p>มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวลักษณะเดียวกับลิขสิทธิ์</p>	<p>อายุ : ตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ + 50 ปีหลังจากผู้สร้างสรรค์ตาย</p> <p>หมายเหตุ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน 2. หน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของสิทธิจากงานที่สร้างสรรค์